

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

מרכז פיתוח והכשרה של ארגון קשר

ידיעון 2015

הרצאות, סדנאות, קבוצות וקורסים להורים ובני משפחה

לילדים עם מוגבלות ולאנשי מקצוע בתחום

מרכז הפיתוח וההכשרה של קשר שם לו למטרה להביא את תפיסת עולמו של הארגון, הרואה בהורים גורם מרכזי בגידול ילדיהם עם הצרכים מיוחדים, בפני קהלי יעד רבים וכן לפתח כלים מקצועיים על מנת לממש תפיסה זו.

תפיסת העולם המנחה את המרכז היא ראיית המשפחה כגורם המרכזי והמוביל בחיי ילד עם צרכים מיוחדים. תפיסה זו מחייבת הכשרת לבבות, למידה והתמקצעות, הן של אנשי המקצוע והן של המשפחות עצמן. אנו פועלים מתוך הבנה חברתית ופדגוגית שאחד ממקורות הכוח של אנשים טמון בלמידה חווייתית ורפלקטיבית, ביחד עם אחרים, ועשייה אקטיבית ליצירת שינוי במציאות החיים שלנו. לשם כך, מרכז הפיתוח וההכשרה עוסק בפיתוח מודלים ייחודיים ומגוונים של סדנאות, קורסים, הרצאות, קבוצות, ימי עיון ומפגשים חד-פעמיים למשפחות מיוחדות ולאנשי מקצוע, תוך התאמה שפתית, תרבותית וגיאוגרפית. דגש מיוחד ניתן לבניית הכשרות משותפות, המזמנות היכרות הדדית, דיאלוג ויצירת שיתופי פעולה בין הורים לאנשי מקצוע.

קהלי היעד המרכזיים הם:

- **הורים ובני משפחה:** המטרה היא לתת להורים ולבני המשפחה כלים וידע להצליח במשימת ההורות המיוחדת שלהם, בעזרת מתן ידע בתחומים הרלוונטיים, תמיכה והעצמת הורים. כל אלו נעשים במסגרת המרכז באמצעות הרצאות, סדנאות וקבוצות הורים.
- **אנשי מקצוע:** המטרה היא לפעול להגברת את המודעות והידע בדבר חשיבות ההורים והמשפחות כגורם מרכזי בטיפול בילדים עם צרכים מיוחדים ופיתוח שותפות עם הורים.

משרד ראשי: רחוב יד חרוצים 4, ירושלים, 93420 • Main office: 4 Yad Haruztim St, Jerusalem, 93420 • טלפון: 02-6236116 • Telephone: 02-6236116
פקס: 02-6246399 • דוא"ל: info@mrkesher.org.il • E-mail: info@mrkesher.org.il • פורטל קשר: www.horimbekesher.co.il • portal kesher:
קו חידע ארצי בשפות עברית, ערבית ואנגלית 1-800-501-601-700 • Hot Line in Hebrew Arabic and English

• קו חידע בשפה הרוסית 1-800-33-18-00 • Hot Line in Russian

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

מטרה זו ממומשת באמצעות הרצאות, סדנאות, הדרכות וקורסים לאנשי מקצוע בהווה ובעתיד (סטודנטים). באמצעות סדנאות דיאלוג וקורסים משותפים להורים ולאנשי מקצוע

תחומי המומחיות שלנו :

- עבודה עם אנשי מקצוע העוסקים בתחום ילדים, נוער וצעירים עם צרכים מיוחדים;
  - עבודה עם הורים;
  - קהילה ופיתוח קהילתי;
  - ניהול שותפויות;
- לקשר ניסיון רב במתן הרצאות עבור גופים ציבוריים כגון משרדי ממשלה רשויות מקומיות, מלכ"רים ואקדמיה :
- ארגונים של המגזר השלישי** כדוגמת: ג'וינט אשלים, מיד"א, אקים, עזר מציון, מיח"א, קרן שלם, המרכז הישראלי לפסיכו טראומה, יחד, יתד, עלי שיח, פר"ח.
- רשויות מקומיות** כדוגמת: רחובות, תל אביב- יפו, חיפה, מגדל העמק, קצרין גולן, גדרה, ירושלים (מערבה ומזרחה), באר שבע, אשקלון, פתח תקווה, חבל אילות, אילת, באקה אל גרבייה, כפר כנא, ירכא, אלעד, מודיעין, מודיעין עילית, חדרה, מרכז השלטון המקומי
- משרדי ממשלה**: רווחה, קליטה, בריאות, חינוך, המוסד לביטוח לאומי
- אקדמיה**: אוניברסיטת בר אילן, אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת בן גוריון, מכללת ספיר, מכללת דוד ילין, מכללת לוינסקי, סמינר הקיבוצים, האוניברסיטה העברית

הרצאות

רשימת ההרצאות:

- **הורות מיוחדת** - התמודדותם של הורים לילדים עם צרכים מיוחדים סביב מעגל החיים - מפגש עם הורים מיוחדים שהסיפור שלהם ודרך ההתמודדות הוא מקור השראה להורות בכלל
- **הזכות (והחובה) לדעת** - לדעת יותר ולהתעדכן בזכויות, מסגרות, פתרונות אפשריים
- **אני, ילדי וכולם** - ההתמודדות המורכבת של ההורים והמשפחות מול החברה הסובבת

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

- **משפחה בתהליך האבחון** – התמודדות המשפחה המורחבת בתוך ועם קבלת האבחון
- **אני ואחי המיוחד** – התמודדותם של אחים לילדים עם צרכים מיוחדים
- **הורים להורים- מצפן ומפה**- הורים מובילים שינוי בשיתוף עם ארגונים וגורמים ברשות המקומית
- **דברים שרואים משם ומכאן**- שותפות ושיתוף בין אנשי מקצוע להורים
- **הורים מיוחדים במעגל העבודה**- הנגשת סביבות העבודה להורים מיוחדים ופרקטיקות תומכות משפחה
- **הגוזלים שלי עזבו את הקן**- הדילמה של יציאת בן משפחה עם מוגבלות מהבית לחיים עצמאיים
- **שילוב והכלה**- ערך חברתי, איך מתרגמים אותו לחיי היום יום בכל תחומי החיים, חינוך, פנאי, צבא, מגורים...
- **איפה ההורים?**- על מעמדם של הורים ומשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים במדינת ישראל, מדיניות ופרקטיקה
- **מאחורי הקלעים**- סבים וסבתות לילדים עם נכות
- **תסמונת הקשת האוטיסטית**- מחקרים של השנים האחרונות, תובנות והשלכות על האבחונים בארץ ובעולם
- **ניורוני המראה**- בחזית המדע, על אמפתיה, ניורונים ומה שביניהם
- **מבחר הרצאות בתחום המשפטי**- זכויות, סיפורים מרתקים וטיפים
- **לחיות עם מגבלה בתוך הקהילה**- סיפורו האישי של יואב, אדם עם CP, ודיסלקציה, שעשה ועושה זאת!
- **הורים ללא סוף** - על הספר שמביא סיפורים של הורים מיוחדים. איך נולד ספר? מרעיון דרך איסוף החומרים ועריכתם, שיתוף בתובנות העולות מספורי ההורים.
- **שמ"ש שירות משפחתי שלם** - מסיפור אישי מרגש לעשייה עם ולמען הורים מיוחדים
- **גיל ההתבגרות** - הגיל הבלתי רגיל במשפחה המיוחדת

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

הרצאות - פירוט תכנים (בנספח פירוט מרצי קשר, ניסיון והתמחות)

- **הורות מיוחדת- מה מיוחד במשפחה של הילד עם הצרכים המיוחדים?** כל משפחה מתמודדת עם שינויים נורמטיביים, שהם פועל יוצא של השינוי במעגל החיים. גידול ילד עם צרכים מיוחדים מציב בפני המשפחה אתגרים מורכבים במיוחד. במפגש ידונו המאפיינים הייחודיים של התמודדות המשפחה בשלבים השונים של גידול ילד עם צרכים מיוחדים. התמודדות זו נוגעת לשני ממדים עיקריים: הממד הרגשי והממד המעשי.

מרצות : צוות קשר

- **הזכות (והחובה) לדעת-** מידע הוא משאב חיוני הנחוץ להורים ותורם להעצמתם. הורים מודעים ויודעים, ינהלו את חייהם וחי משפחותיהם מתוך בחירה ועוצמה. במפגש נזמן הצצה אל עולם הזכויות בתחום הצרכים המיוחדים, נדגיש את חשיבות המעורבות ההורית, את זכותם וחובתם לדעת וניתן להם כלים איך להיות "תמיד בקשר" ולהסתייע בקו המידע של ארגון קשר. ניתן גם לבנות סדרת **הרצאות בנושא הזכויות** בתחומי החינוך, הבריאות, הביטוח הלאומי והרווחה.

מרצות : צוות קשר

- **אני , ילדי וכולם – ההתמודדות המורכבת של ההורים מול החברה הסובבת.** החברה הישראלית היא חברה רב-תרבותית אך למרות המגוון האנושי שלה, אנשים לא מעטים מתקשים להתייחס בכבוד ובפתיחות לאדם השונה מהם בתרבותו ובשפתו. תופעה זו נכונה על אחת כמה וכמה כאשר מדובר באנשים עם צרכים מיוחדים. ידונו התמורות החברתיות בהתייחסות לאנשים עם צרכים מיוחדים. תמורות אלה מהוות רקע להתמודדות ההורים עם התגובות של אנשים בחברה. תוצגנה אפשרויות לתגובות של ההורים – איך מסבירים ולמי (המשפחה המורחבת, שכנים וקהילה) – ויושם דגש על רפרטואר תגובות שונה לאנשים שונים.

מרצות : צוות קשר

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

- **אני ואחי המיוחד - התמודדות האחים של הילד עם הצרכים המיוחדים.** הורים רבים עוסקים בסוגיית מעורבותם ביחסים שבין הילדים במשפחה. סוגיה זו מורכבת במיוחד במשפחה שבה גדל ילד עם צרכים מיוחדים. במפגש, ידונו ההשלכות על האווירה המשפחתית וסגנון ההורות, השפעת הילד עם הצרכים המיוחדים על האחים שלו, הקשר בין האחים והשפעת הגיל על קשר זה, הרגשות המתעוררים אצל האחים (כגון בושה, מבוכה וכעס), המאפיינים של חלוקת התפקידים בין האחים וכן האופי והמידה של מעורבות ההורים בקשרים בין האחים.

מרצות : צוות קשר

- **הורים להורים - מצפן ומפה-** הורים מובילים שינוי בשיתוף עם ארגונים וגורמים ברשות המקומית- איך עושים את זה? אסטרטגיות פעולה, ליווי בדרך, נשימה ארוכה. מפגש עם הורים שהובילו שינוי, הורים חברים בקבוצות מנהיגות ובונים קהילה.

מרצים: צוות קשר והורים מקבוצות מנהיגות הורים

- **"דברים שרואים משם לא רואים מכאן" - שותפות ושיתוף בין אנשי מקצוע להורים.** גידול ילד עם צרכים מיוחדים מלווה לעתים בתחושת חוסר אונים של ההורים. תחושה זו מתעצמת כאשר אנשי המקצוע מעבירים תחושה שהם המומחים לטיפול בילד עם הצרכים המיוחדים, ועל ההורים לשתף פעולה עם החלטת המומחים. המפגש ידון ביצירת מערכת יחסים שונה בין ההורים לאנשי המקצוע יידונו הגורמים המשפיעים על אופי השותפות בין ההורים לאנשי המקצוע ויוצג תיאור של רמות שונות של שיתוף בקבלת החלטות. לסיכום יוצגו העקרונות המעשיים ליצירת שותפות מוצלחת עם הורים.

מרצות : צוות קשר

- **הגוזלים שלי עזבו את הקן-** שלב היציאה של הבן עם המוגבלות הוא קשה גם ברמה הרגשית וגם ברמה של שאלת בחירת המסגרת המתאימה. שאלת המיסוד למול דיור בקהילה מעסיקה הורים המחפשים את המענה הטוב ביותר לילדיהם. בהרצאה זו נפרס בפני ההורים את המודלים השונים של דיור, היתרונות והחסרונות, למול ההתמודדות

משרד ראשי: רחוב יד חרוצים 4, ירושלים, 93420 • Main office: 4 Yad Haruztim St, Jerusalem, 93420 • טלפון: 02-6236116 • Telephone: 02-6236116
פקס: 02-6246399 • דוא"ל: info@mrkesher.org.il • פורטל קשר: www.horimbekesher.co.il portal kesher: • ערבית ואנגלית 01-601-501-700 • Hot Line in Hebrew Arabic and English

• קו חידע בשפה הרוסית 03-18-000-1 • Hot Line in Russian

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

הרגשית של ההורה בשאלה האם להוציא את ילדו מהבית ולאן. נשתף גם בסיפור אישי של התמודדות והגשמה עצמית

מרצות : צוות קשר

- **הורים מיוחדים במעגל העבודה- הנגשת סביבות העבודה להורים מיוחדים ופרקטיקות תומכות משפחה:** ההורות המיוחדת מאתגרת ומציבה קשיים גם בהשתלבות ובהתמדה של הורים במעגל העבודה. התופעה קשה, גורמת להפסד הון אנושי, ולקשיים הן ברמת הדימוי העצמי, הרצון והזכות לממש את הפוטנציאל והן בהיבטים כלכליים. ההרצאה מיועדת הן להורים, הן לאנשי המקצוע, והן למעסיקים ומנהלי משאבי אנוש, מציגה תמונת מצב ומעוררת לדיון בדילמות וליצירת פתרונות שיאפשרו להורים שרוצים בכך לעבוד, להתפתח ולתרום.

מרצות: צוות קשר

- **שילוב והכלה- ערך חברתי, איך מתרגמים אותו לחיי היום יום בכל תחומי החיים, חינוך, פנאי, צבא, מגורים:** החלום ההורים הוא לראות את ילדם חלק מהחברה והקהילה, כל ילד בהתאם ליכולותיו. במציאות הם נתקלים בחסמים רבים, ההופכים שאיפה אנושית זו לקשה ומורכבת. בהרצאה זו נלמד על התפיסות המובילות בעולם בתחום של שילוב והכלה בתחומי חיים שונים, נלמד על המציאות המתקיימת בישראל, על האתגרים ועל דרכים יצירתיות לקידום הנושא.

מרצות : צוות קשר

- **איפה ההורים? על מעמדם של הורים ומשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים במדינת ישראל, מדיניות ופרקטיקה:** בהרצאה זו נלמד על מקומם וחשיבותם של ההורים והמשפחות ממחקרים ועדויות, נכיר את המציאות בישראל, נציג תפיסת עולם המדברת על מדיניות תומכת משפחה והדרכים לקדם אותה.

מרצות : צוות קשר

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

- **מאחורי הקלעים: סבים וסבתות לילדים עם נכות**
הקשר בין סבים וסבתות ונכדים מכיל משמעויות רבות ומסמל המשכיות בין עבר לעתיד, חיזוק הקשר בין ההורים החדשים להוריהם ואהבה ללא תנאי. משמעויות ייחודיות אלה מקבלות טלטלה בעת הולדת ילד עם נכות. ללידתו של ילד עם נכות או מחלה השלכות ארוכות טווח על המשפחה הגרעינית אך גם על המשפחה המורחבת ובכללה על הסבים והסבתות. סבים וסבתות נבחנו בדרך כלל על פי תרומתם הרגשית והפרקטית למשפחה אך לעיתים רחוקות קיימת התייחסות לחוויה הייחודית אשר עוברת עליהם. מטרת ההרצאה הנכחית היא להפנות את הזרקור למקומם של הסבים והסבתות כמשאב תמיכה במשפחות לילדים עם נכות מחד גיסא ולנקודת מבטם והתהליך העובר עליהם מאידך גיסא.
מרצה: ד"ר ליאורה פינדלר, ראש מגמת שיקום, ביה"ס לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת בר אילן. חברת הועד המנהל של ארגון קשר.

- **תסמונת הקשת האוטיסטית**
בהרצאה ניתן סקירה על מהות התסמונת, גוניה הרבים, הידוע היום על מקורה, דרכי האבחון והטיפול. זוהי הרצאת מבוא שלאחריה ניתן להזמין הרצאות מיוחדות שתוקדשנה להעמקה בנושאים השונים הקשורים לתסמונת.
מרצה: פרופ' יונתה לוי, פסיכולוגית, האוניברסיטה העברית ירושלים, וחברה בוועדה המקצועית של ארגון קשר

- **נירוני המראה**
בשנים האחרונות התגלתה במוח מערכת מיוחדת במינה הפועלת כמו מראה ומשקפת למוח את הפעולות שנקלטות בחושים. בגלל תכונתיה אלו היא נקראת מערכת ניירוני מראה. גילוייה של המערכת הזאת הבהירה נושאים התפתחותיים רבים שלא היה להם פיתרון כמו יכולות החיקוי של תינוקות, התפתחות האמפטיה, הרגשות שמעוררים בנו הבעות פנים של אחרים ועוד. בהרצאה נסביר מהם ניירוני מראה ומה חשיבותם בהבנת התנהגות והתפתחות.

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

מרצה : פרופ' יונתה לוי, פסיכולוגית, האוניברסיטה העברית ירושלים, וחברה בוועדה
המקצועית של ארגון קשר

- **מבחר הרצאות בתחום המשפטי : זכויות, סיפורים מרתקים וטיפים**
רשלנות רפואית: רשלנות רפואית בלידה, רשלנות רפואית במהלך הריון, הולדה בעולה, אבחון שגוי או אי אבחון במועד של מחלות, רשלנות רפואית בניתוחים, רשלנות רפואית בניתוחים וטיפולים קוסמטיים, טיפול תרופתי שגוי, אי מסירת מידע מספק או מסירת מידע שגוי - היעדר הסכמה מדעת.
נזיקין: תאונות דרכים, תאונות עבודה, תאונות תלמידים, נזקי גוף, נזקי רכוש.
תביעות ביטוח: אבדן כושר עבודה, ביטוח תאונות אישיות, נכות מתאונה, ביטוח סיעודי
ביטוח לאומי ותגמולים: גמלת ילד נכה, נכות מעבודה ותביעות נגד קצין התגמולים.
מרצה: עו"ד נועם שיפמן, משרד עו"ד גוטליק-שיפמן, חבר ועד מנהל של קשר

- **לחיות עם מגבלה בתוך הקהילה**
סיפורו האישי של יואב, אדם עם CP, ודיסקליה, שעשה ועושה זאת!

מרצה : יואב קריים, יו"ר קשר

- **הורים ללא סוף**
על הספר שמביא סיפורים של הורים מיוחדים. איך נולד ספר? מרעיון דרך איסוף החומרים ועריכתם, על תובנות מסיפורי הורים
מרצה: יעל גרוס אנגלנדר, מנהלת תוכן, קשר ועורכת הספר

- **שמ"ש- שירות משפחתי שלם**
מסיפור אישי מרגש לעשייה עם ולמען הורים מיוחדים
מרצות: דבי אלנתן, מירי וייס, האמהות היוזמות, מיכל האס

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

- גיל ההתבגרות, הגיל הבלתי רגיל במשפחה המיוחדת
מרצה: מיכל האס, מנהלת תוכניות ומנחה, ארגון קשר

ההרצאות מתקיימות במתכונות שונות ומשולבות ידע תיאורטי ושיח פתוח עם המשתתפים.

סדנאות וקבוצות מתמשכות

לקשר מגוון סדנאות וקבוצות בנושאים הבאים:

סדנאות בנושאים: אחים לילדים עם צרכים מיוחדים, שילוב הילד בחיק משפחתו ובביתו, תכנון כלכלי של המשפחה, חשיבות המשחק לשם הנאה, סינגור עצמי, סדנא למלווי הסעות בחינוך המיוחד, הורות מיוחדת – הדרך לשותפות מנצחת: זוגיות והורות לילד עם מוגבלות, קבוצה לסבים וסבתות, סדנת שיח מעצים, קבוצת משימה לקידום, לפיתוח שירותים בקהילה ביזמת הורים, קבוצת אימון.

פירוט הסדנאות והקבוצות:

- **סדנא להורים בנושא אחים** - הבנת מורכבות המציאות איתה מתמודדים האחים? איך מרגישים ההורים בנושא? מה ניתן לעשות? (8 מפגשים, כל מפגש 2 ש"א)
- **סדנא בנושא שילוב הילד בחיק משפחתו ובביתו** - לשחק, לבלות, לראות את כל התמונה, להינות ביחד, לדעת להיעזר ולבנות רשתות תמיכה. (4 מפגשים, כל מפגש 2 ש"א)
- **סדנא לתכנון כלכלי של המשפחה** - כל משפחה צריכה כלים לתכנון כלכלי, משפחה מיוחדת צריכה עוד יותר. הסדנא תזמן כלים ותרגול (4 מפגשים, כל מפגש 2 ש"א)
- **חשיבות המשחק במשפחה המיוחדת** - איך נכניס את הנאת המשחק עם לשגרת חיינו? סדנא חוויתית המשלבת צפייה בסרט, "משפחה מיוחדת משחקת" גילוי חדות המשחק, ושיח על נושא חשיבות המשחק לשם הנאה עבור ילד עם צרכים מיוחדים ומשפחתו. (מפגש 1, בן 2 ש"א) (הסדנא פותחה בשיתוף עם ג'וינט אשלים, קרן שלם והביטוח הלאומי)
- **סדנא בנושא סינגור עצמי** - מה צריך הורה כדי להיות סנגור של עצמו?

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

- מיומנויות תקשורת, מיומנויות גישור, הבנה וידע על זירת הפעילות, ידע על זכויות, היכרות עם מגוון דרכים וגישות למיציאת זכויות (4 מפגשים, כל מפגש 2 ש"א)
- **סדנאות למלווי הסעות בחינוך המיוחד** - למלווי ההסעות תפקיד חיוני וקריטי בחיי התלמידים, ולכן יש חשיבות להכשרתם לתפקידם בהיבטים שונים: היכרות עם עולם הצרכים המיוחדים והמשפחות המיוחדות, בטיחות בנסיעה, קשר עם ההורים ומורים. סדנא א- פותחה על ידי יעל גיל בר פעילה חברתית עם מוגבלות, במסגרת קורס לשינוי חברתי בתחום המוגבלויות במכללת דוד ילין בירושלים, בשיתוף ארגון קשר וביה"ח אל"ן. (2 מפגשים, כל מפגש 2 ש"א) כוללת מדריך למלווי הסעות בחינוך המיוחד
- סדנא ב- פותחה במסגרת יוזמה של קבוצת מנהיגות הורים ברחובות, בליווי ארגון קשר. (2 מפגשים, כל מפגש 2 ש"א)
- **הורות מיוחדת – הדרך לשותפות מנצחת:** זוגיות והורות לילד עם מוגבלות- קבוצת שיתוף וצמיחה (8 מפגשים, כל מפגש 2 ש"א)
- **קבוצת סבים וסבתות**- הסבים והסבתות נקלעים גם למשבר, רוצים לעזור ולא יודעים לעיתים איך, כואבים פעמיים את כאב ילדם וכאב נכדיהם, הקבוצה מזמנת מפגש מרגש ומשמעותי, של שיתוף והתמודדות עם המציאות שהשתנתה ועם החרדות לעתיד. (8 מפגשים, כל מפגש 2 ש"א)
- **קבוצת אחים**- אחים ואחיות לילדים עם צרכים מיוחדים, מוצאים באחים כמותם, בני שיח ושותפות בקבוצת הממוקדות באמנות, סרטים ומוסיקה. (12 מפגשים, כל מפגש 2 ש"א)
- **סדנת שיח מעצים** – מפגש קבוצתי של הורים להורים עם לימוד והתנסות בליווי ותמיכה הדדית תוך שימת דגש לנושאים של: הקשבה, הכלה, ראיית האדם השלם, אפשרות הבחירה ועוד (6 מפגשים, כל מפגש 2 ש"א)

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

קורסים:

- ✓ **קורסים להורים** - פיתוח מנהיגות הורים; הורה להורה בליווי רוחני-פרטי; הנחיית קבוצות בליווי רוחני; ברגע הזה- הורה להורה בהורות המיוחדת; ההורים מיוחדים במעגל העבודה; קשר מיוחד הורה להורה
- ✓ **קורסים לאנשי מקצוע** - בניית שותפות הורים ואנשי מקצוע.
- ✓ **קורסים להורים ולאנשי מקצוע** - הכשרת מתנדבי מידע; דיאלוג הורים-אנשי מקצוע; ניהול טיפול; בניית שותפות הורים מיוחדים ואנשי חינוך בנושא שילוב ודורנר.

קורסים להורים

קורס 1: "פיתוח מנהיגות הורים לילדים עם צרכים מיוחדים"

ריכוז אקדמי: בוקי קמחי, מנהלת מקצועית, קשר

רקע

אחת המטרות המרכזיות של ארגון קשר, הינה פיתוח חברה אזרחית חזקה שתניע ותהיה שותפה בשיפור איכות חיים של המשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים. לצורך כך פותח מודל של קורס הכשרת קבוצת מנהיגות הורים יישובית, המקבלת כלים להובלת שינוי, לבניית שותפויות, ולניהול פרויקטים. דגש מושם על גיבוש הקבוצה, הלכידות החברתית, הערבות ההדדית ומיצוב שלה בתוך הקהילה הרחבה בעיר, תוך בניית שותפויות עם המערכות העירוניות.

מטרות

- הכשרת מנהיגות של קבוצת הורים להורים לילדים עם צרכים מיוחדים, תושבי העיר.
- פיתוח תובנות לגבי זירת הפעילות והקניית כלים להובלת שינוי ולקידום שותפות בין המשפחות לרשות ולגורמים נוספים הפועלים בתחום.

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

קהל יעד

הקורס מיועד להורים לילדים עם צרכים מיוחדים במגוון הלקויות, שרוצים להניע ולהיות שותפים בהובלת שינוי וביצירת מענים לילדיהם ולמשפחות.

נושאי הלימוד

הקורס יזמן פיתוח תובנות ויכולות הובלה, עבודת צוות, הבנת מערכות ודרכי עבודה, ויקנה כלים של ניהול משא ומתן, איפיון צרכים, קבלת החלטות, אסטרטגיות השפעה, בניית שותפויות ועקרונות ניהול פרויקטים. דגש יושם גם על זיהוי יכולות אישיות וקבוצתיות, יצירת חזון משותף, ויצירת אקלים קבוצתי בונה ומקדם.

חובות: נוכחות מלאה, מילוי מטלות הקורס, השתתפות פעילה ותרגול בסימולציות וביצוע פרויקט.

מבנה: 12 מפגשים בני 3 ש"א, 1 מפגש בן 8 שעות, סה"כ 44 שעות.

מיקום ארצי

גמול השתלמות: אינו מוכר לגמול

קורס 2: הכשרה לליווי רוחני פרטני- הורה להורה

ריכוז אקדמי: בוקי קמחי, מנהלת מקצועית, קשר, נאווה זוהר סייקס, ראש תחום ליווי רוחני, קשר

רקע

תחום הליווי הרוחני למשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים פותח בארגון "קשר – הבית של המשפחות המיוחדות" בסיוע הפדרציה היהודית של ניו יורק, ובשיתוף המרכז הישראלי לטיפול

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

בפסיכו טראומה. המודל שפותח מתבסס על פרקטיקה של ליווי רחני בתקופות מחלה ולקראת סוף חיים אותו התאמנו לתמיכה וליווי לחיים של משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים. מתוך התפיסה שלקשר הורה להורה יש ייחודיות, בבנה מודל של קורס הכשרה, המכשיר הורים ללוות הורים אחרים כמותם.

במסגרת זו פותח קורס למידה להורים להם ילדים עם צרכים מיוחדים, להיות מלווים להורים אחרים כמותם. מבנה הקורס ותפיסתו מושתתים על מספר תחומים:

1. התפיסה כי יש משמעות להורים המלווים הורים אחרים כמותם.
2. מודל ההכשרה לליווי רחני של ה - CPE הכשרה טיפולית רחנית.
3. מודל חוסן ומשאבי התמודדות במצבי אבל ואובדן, מתח ולחץ מתמשך.

מטרות: הכשרת הורים לליווי רחני של הורים אחרים כמותם

קהל יעד: הקורס מיועד להורים מיוחדים שנמצאים בשלב המתאים בהתמודדותם האישית, שיש להם פניות ללמידה של גישה אחרת.

נושאי הלימוד: דינמיקה של קבוצה, כלים בליווי רחני, חוסן והתמודדות.

חובות: נוכחות מלאה, מילוי מטלות הקורס, השתתפות פעילה ופרקטיקום מודרך

מבנה התוכנית: 19 מפגשים אחת לשבועיים, 6 ש"א כל מפגש ו-2 מפגשים ארוכים בני 8 ש"א. סה"כ 130 שעות עיוניות ו-90 שעות פרקטיקום.

מיקום ארצי

גמול השתלמות: אינו מוכר לגמול.

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

קורס 3- הכשרה להנחיית קבוצות בליווי רוחני להורות מיוחדת

ריכוז אקדמי: בוקי קמחי, מנהלת מקצועית, קשר, נאוה זוהר סייקס, ראש תחום ליווי רוחני, קשר

רקע

תחום הליווי הרוחני פותח בארגון "קשר – הבית של המשפחות המיוחדות" בסיוע הפדרציה היהודית של ניו יורק, ובשיתוף המרכז הישראלי לטיפול בפסיכו טראומה. המודל שפותח מתבסס על הפרקטיקה של ליווי רוחני בתקופות מחלה ולקראת סוף חיים אותו התאמנו לתמיכה וליווי לחיים של משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים. מתוך התפיסה שלקשר הורה להורה יש ייחודיות, נבנה מודל של קורס הכשרה, המכשיר הורים ללוות הורים אחרים כמותם בכלים קבוצתיים וקהילתיים.

במסגרת זו פותח קורס הכשרה להורים להם ילדים עם צרכים מיוחדים, שכבר התנסו בליווי רוחני פרטני, או כאלה שהם מנחי קבוצות, להיות מנחי קבוצות הורים מיוחדים בליווי רוחני.

מטרות: הכשרת מנחים להנחיית תמיכה וליווי רוחני בקבוצות של הורים מיוחדים, והגדלת מאגר המתנדבים: הורים להורים

קהל יעד: הקורס מיועד להורים מיוחדים שהשתתפו בקורס ההכשרה הפרטני, ו/או להורים מיוחדים שהם מנחי קבוצות

נושאי הלימוד: דינמיקה של קבוצה, כלים בליווי רוחני, חוסן והתמודדות.

חובות: נוכחות מלאה, מילוי מטלות הקורס, השתתפות פעילה, איתור קבוצה והנחייתה.

מבנה 15 מפגשים, אחת לשבועיים, 5 ש"א, ו-2 ימים ארוכים, סה"כ 90 ש"א ופרקטיקום מודרך

מיקום ארצי

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

קורס 4 – "ברגע הזה" - הורה להורה בהורות המיוחדת

ריכוז אקדמי: בוקי קמחי, מנהלת מקצועית, קשר

רקע

הורים מתארים רגעים, כמו הרגע שקיבלו את האבחנה של ילדם, כרגע שבו השמיים נפלו ושהבדידות בתקופה הזאת, ובהרבה רגעים אחרים במסע הייתה קשה מנשוא. הורה להורה בהורות המיוחדת מאפשר מפגש אחר ומיוחד. מתן כלים להורים מאפשר ליווי, לא יעוץ, לא טיפול, אלא חברות מודעת.

מטרות: הכשרת הורים ללוות הורים כמותם, ברגע הזה- אותו רגע הנחוה על ידי הורה

קהל יעד: הקורס מיועד להורים מיוחדים שהיו "ברגע הזה", ועתה נמצאים בשלב בהתמודדותם האישית שבו יכולים ללוות הורים אחרים

נושאי הלימוד: כלים לליווי ותמיכה, האדם השלם, עמדות ותפיסות, עיבוד הסיפור והחוויה האישית

חובות: נוכחות מלאה, מילוי מטלות הקורס, השתתפות פעילה ופרקטיקום מודרך

מבנה 8 מפגשים, 3 ש"א, 3 ש"א, 24 ש"א ופרקטיקום

מיקום ארצי

"אני יודע איך מרגישים כאן..."

מתוך אילו אפשר היה/ נתן זך

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

קורס 5: "קשר מיוחד הורה להורה – ליווי לאורך מעגלי החיים"

ריכוז אקדמי: בוקי קמחי, מנהלת מקצועית, קשר

רקע

הורות לילד עם צרכים מיוחדים מאופיינת בעלויות ומורדות לאורך מעגלי החיים. יצירת רשת תמיכה של הורים להורים מאפשרת לכל הורה להיעזר בהורה תומך בתקופות בהן הוא זקוק לאוזן קשבת, הכוונה או תמיכה. הקורס מבוסס על עקרונות הליווי שפותחו בתכנית שמש ומדגיש את משמעות הליווי שאינו יעוץ או טיפול אלא תמיכה וחברות, הליכה יד ביד בתוך ההתמודדויות והמעברים במעגלי החיים

מטרות

- הכשרת הורים ללוות הורים לאורך מעגלי החיים
- יצירת מאגר הורים מתנדבים בקהילות המוכשרים לליווי

קהל יעד

הורים מיוחדים שחוו מניסיונם האישי התמודדויות סביב קבלת האבחון, מעבר למסגרות חינוך, שילוב חברתי, התבגרות וחשיבה על העתיד

נושאי הלימוד:

מעגלי החיים, כלים לליווי ותמיכה, הקשבה, היעדר שיפוטיות, בחירת התגובה, ראיית האדם השלם וגישת הכוחות.

חובות: נוכחות מלאה, מילוי מטלות הקורס, השתתפות פעילה ופרקטיקום מודרך

מבנה: 15 מפגשים שבועיים, 3 שעות כל מפגש, 30 ש"א.

מיקום יישובי, אזורי

גמול השתלמות: אינו מוכר לגמול.

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

קורס 6- קידום ושילוב הורים מיוחדים במעגל העבודה

ריכוז אקדמי: בוקי קמחי, מנהלת מקצועית, קשר

רקע

הורים לילדים עם צרכים מיוחדים נאלצים במקרים רבים להפסיק את עבודתם עם הולדת הילד, לעבוד בחלקיות משרה, ו/או לעבוד בתפקידים שאינם בהלימה לכישוריהם או להשכלתם. הורים עובדים מוצאים עצמם מתמודדים עם הקושי לשמור על מקום העבודה. בהלימה לתפיסות החברתיות ולערכים של הארגון, והתובנה שמקום העבודה פעמים רבות הוא אינו רק מקור לפרנסה אלא "אי של שפיות" להורה המיוחד, אנו רואים עצמנו חייבים לשים את הנושא על סדר היום הציבורי ובעד גם לעבוד עם הורים ולהכשיר אותם להתמודדות בזירה הזאת.

מטרות

- פיתוח תובנות והיכרות עם עולם העבודה
- פיתוח כלים אישיים להשתלבות במעגל העבודה כשכיר או כעצמאי ו/או מוביליות במקום העבודה

קהל יעד

הקורס מיועד להורים מיוחדים המבקשים לחזור ולהשתלב במעגל העבודה או לשפר את מעמדם במקום העבודה

נושאי הלימוד: זכויות, מסוגלות תעסוקתית, הקשר עם המעסיקים, להיות יזמים, מודלינג משפחה המיוחדת.

חובות: נוכחות מלאה, מילוי מטלות הקורס, הקורס כולל הגשת מטלות שיעורי בית, השתתפות פעילה ותרגול בסימולציות.

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

מבנה: 10 מפגשים שבועיים, 3 שעות כל מפגש, 30 ש"א.

מיקום: ארצי

גמול השתלמות: אינו מוכר לגמול.

קורסים לאנשי מקצוע

קורס 1 בניית שותפות בין אנשי מקצוע להורים לילדים עם צרכים מיוחדים

לפי המתווה של אופק חדש- 30 שעות עם ציון

ריכוז אקדמי: בוקי קמחי, מנהלת מקצועית, קשר

רקע

אנשי המקצוע מתחומי הבריאות, החינוך והרווחה הם חלק בלתי נפרד ולרוב מתמשך בחייו של ילד עם צרכים מיוחדים ובחיי משפחתו. חשוב מאוד שהם יהיו מעודכנים בכל השירותים והטיפולים הקיימים עבור משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים. כמו כן חשוב שתהיה להם הבנה עמוקה וקבלה של מקומם הרגשי של ילדים אלו ושל הוריהם ויהיו להם הכלים המקצועיים המתאימים לעבודה בשותפות עם ההורים. כל אלה יובילו ליצירת שיתוף פעולה מקדם בין ההורים ואנשי המקצוע. הקורס המוצע מתבסס על ההנחה שאיכות היחסים בין אנשי מקצוע להורים תלויה בהכנה המקצועית שקיבלו אנשי המקצוע. הנחה זו מקבלת חיזוק נוסף במחקר, לפיו העדר הכשרה לעבודה יעילה עם משפחות מהוה מחסום מהותי לשיתוף פעולה (מנור, בנימיני, 2008). עבודה יעילה בשותפות עם ההורים היא תהליך מורכב, הדורש התייחסות לעמדות, תפיסות מוקדמות, תיאוריות והתנסויות מגוונות, בכלל זה תהליכי שינוי ויישום. זהו תהליך מורכב, המחייב התייחסות לתכנים, לתהליכים ולמבנים של המשתתפים. ע"מ שיתקיים שיח שיתופי יעיל איש

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

המקצוע צריך לקיים דיאלוג ממקום מועצם ובטוח מחד גיסא, ושינוי מתנשא או מבטל את מקום ההורים מאידך גיסא. מכאן הצורך והאתגר לעודד אנשי מקצוע ללמידה זו וליישומה בשדה.

מטרות

- פיתוח מודעות ושינוי עמדות ביחס של אנשי מקצוע למקומם של ההורים, המשפחה ואנשים עם מוגבלויות
- מתן כלים ומיומנויות לאנשי מקצוע לבניית יחסי שותפות עם הורים
- הקניית יסודות תיאורטיים ומעשיים לניהול יחסים המבוססים על שותפות אמיתית
- העשרת אנשי מקצוע בכלים רלוונטיים לעבודתם היומיומית מול ועם הורים

קהל יעד

אנשי מקצוע בעלי תואר אקדמי ו/או הכשרה מקצועית מתאימה ממגוון פרופסיות, בעלי כישורים מתאימים העובדים עם ילדים עם צרכים מיוחדים ומשפחותיהם, יועצים, מנהלי מסגרות, פסיכולוגים, עו"ס, אחיות, מדריכים ומטפלים פארה רפואיים. יתקבלו לתוכנית אנשי מקצוע בעלי מוטיבציה ומחויבות לנושא.

נושאי הלימוד

הקורס יזמן היכרות והכרה של אנשי המקצוע עם המשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים, ועם התנועות החברתיות המחוללות שינויים בגישה לאנשים עם מוגבלויות וזכויותיהם בתחומים השונים. במסגרת הקורס ילמדו עקרונות של בניית שותפות, יוצגו מודלים קיימים ברמה התיאורטית ויובאו דוגמאות מהשדה. הקורס יפגיש עם מודלים שונים וגישות שונות לשותפות הורים-אנשי מקצוע: גישת הכוחות, הגישה הרפואית, הגישה החברתית, ויקנה כלים לבניית השותפות: גישור, הנחייה, דיאלוג ועוד. במסגרת הקורס תלמד חשיבות המשפחה כגורם מפתח בהתפתחות הילד ובמתן שירות מיטבי ואפקטיבי לילד עם מוגבלות ותלמד הראייה ההוליסטית של צרכי הילד והמשפחה וכיצד לעבוד בשותפות מלאה עם המשפחה.

חובות: נוכחות מלאה, מילוי מטלות הקורס, הקורס כולל הגשת עבודה מסכמת

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

מבנה: 30 שעות, 6 מפגשים, 5 ש"א כל מפגש

מיקום: ארצי

גמול השתלמות: הקורס מוכר לגמול השתלמות לפי מתווה אופק חדש

קורס 2 " בניית שותפות הורים מיוחדים ואנשי חינוך ברוח דוח דורנר "

לפי המתווה של אופק חדש- 30 שעות עם ציון

ריכוז אקדמי: בוקי קמחי, מנהלת מקצועית, קשר

רקע

הטמעת תוכנית דורנר ויצירת אקלים משלב ומכיל, מחייבת עבודה עם מנהלים וצוותים חינוכיים על מודעות לתפיסות ועמדות ביחס להורים והיחס לילדים עם מוגבלות, קבלה, הכלה והבנה לחינוכיות בניית השותפות עם ההורים, והכרה בידע הורי ובמומחיות לילד שלהם, ובמפגש החינוכי בין ידע הורי לידע מקצועי.

מטרות

- פיתוח מודעות ושינוי עמדות ביחס של אנשי מקצוע למקומם של ההורים, המשפחה ואנשים עם מוגבלויות
- מתן כלים ומיומנויות לאנשי מקצוע לבניית יחסי שותפות עם הורים

קהל יעד: צוותי חינוך בבתי ספר רגילים ומיוחדים

נושאי הלימוד

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

הקורס יזמן היכרות והכרה של המשתתפים עם עולם התוכן של משפחה מיוחדת, הכרות על לקויות ומוגבלות תוך שימת דגש על נושא העמדות והרגישות התרבותית. כמו כן מושם דגש על מיומנויות תקשורת, היכרות מעמיקה עם תפיסת השילוב וההכללה

חובות: נוכחות מלאה, מילוי מטלות הקורס, הקורס כולל הגשת מטלות שיעורי בית, השתתפות פעילה ותרגול בסימולציות.

מבנה התוכנית: 6 מפגשים, 5 ש"א, 5 ש"א, 30 שעות

מיקום: ארצי

גמול השתלמות: הקורס מוכר לגמול השתלמות לפי מתווה אופק חדש

קורסים להורים ולאנשי מקצוע

קורס 1 הכשרת מתנדבי מידע

ריכוז אקדמי: תמר שי, מנהלת יחידת מידע, יעוץ ומיצוי זכויות, קשר

רקע

אחת המטרות המרכזיות של ארגון קשר, הינה הנגשת מידע וזכויות לאוכלוסיית המשפחות המיוחדות ואנשי המקצוע. בעידן, בו המידע זמין לכל, נדרש מורה נבוכים שסייע להתמצא בין המידע ויכוון מבקשי המידע באופן ספציפי לצרכיהם. תפקיד זה של מנגיש מידע הינו קריטי לכל אזרח, ועל אחת כמה וכמה לאוכלוסיית המשפחות המיוחדות, כשהמידע עשוי לשפר ולהשפיע משמעותית על איכות חייהם. חווית הבחירה והיכולת להחליט מה הכי טוב עבור ילדי, מתוך שלל

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

אפשרויות, הינו ערך חשוב שאנחנו מבקשים לאפשר למשפחות. הכרת המידע, בחירת הדרכים המתאימות לכל משפחה ומשפחה הינם חלק מאמצעי הנגשת המידע הניתנים ע"י ארגון קשר. לאור זאת, פיתח ארגון קשר קורס הכשרת מתנדבים, המתעתד להעניק למתנדבים המיועדים חוויה אקדמית ואישית רחבה, להכשירם במיומנויות ניהול הפניה, בדגש על ה"איך". לצד זה מודגשים גם היבטים רבים של מידע והכרות עם הזכויות השונות. הקורס כולל התכנים הבאים: מי היא המשפחה המיוחדת, עמדות ורגישות תרבותית, מיומנויות תקשורת, הזכות והחובה לדעת. המתודות מגוונות וכוללות – סרטונים מרגשים ועוצמתיים המסייעים בהמחשת תכני הלימוד, תרגול באמצעות סימולציות ועוד.

הצלחתו של הקורס עשתה לה כנפיים והקורס משמש להכשרת מתנדבים פנים ארגוניים, לצד הכשרת מתנדבים בארגונים עמיתים.

מטרות

- הנגשת מידע וזכויות למשפחות המיוחדות.
- מתן כלים ומיומנויות למתנדבים הפוטנציאליים לניהול פניה, מיומנויות תקשורת והעדר שיפוטיות.
- סיוע להקמת מרכזי מידע בקהילות שונות

קהל יעד

הקורס מיועד להורים (עדיפות להורים מיוחדים), בני משפחה ואנשי מקצוע, בעלי מיומנויות תקשורת בסיסיות טובות, יכולת אמפטית ורגישות גבוהה, יכולת למידה ושיתוף, אחריות אישית ותחושת מחוייבות גבוהה.

נושאי הלימוד

הקורס יזמן היכרות והכרה של המשתתפים עם עולם התוכן של משפחה מיוחדת, הכרות עם לקויות ומוגבלות תוך שימת דגש על נושא העמדות והרגישות התרבותית. כמו כן מושם דגש על מיומנויות תקשורת ויכולת ניהול פניה. מעבר לתכנים אלה, פרק נוסף מוקדש לנושא המידענות ואיתור המידע וכן הכרות עם זכויות המשפחות.

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

חובות: נוכחות מלאה, מילוי מטלות הקורס, הקורס כולל הגשת מטלות שיעורי בית, השתתפות פעילה ותרגול בסימולציות.

מבנה: 32 שעות, 8 מפגשים בני 4 שעות

מיקום: ארצי

גמול השתלמות: אינו מוכר לגמול

קורס 2 "סדנת דיאלוג הורים – אנשי מקצוע"

ריכוז אקדמי: בוקי קמחי, מנהלת מקצועית, קשר

רציונאל

ביומיום, חוויות המפגש של אנשי מקצוע בחינוך המיוחד והמשלב, ושל הורים לילדים עם צרכים מיוחדים, פעמים רבות היא מורכבת, מעורבת וטעונה: לא מכירים זה את זה, ולא זה במומחיותו של האחר, לא רואים ביחד את הילד, לא מודעים לתפיסות עצמיות ביחס להורים, למשפחות, לאנשי המקצוע, וכל אלה מביאים לניכור ולתחושות קשות של חוסר הבנה. מתוך תפיסת העולם שלנו, ששותפות וחבירה של אלה עם אלה, תפיג בדידות, תקטין מתחים וקונפליקטים ותקדם את החלום המשותף, ומתוך הכרה הדדית בידע ההורי והידע של אנשי המקצוע, פותח המודל של סדנת הדיאלוג ביחידת הפיתוח וההכשרה בקשר, ויושם בהצלחה בישובים ברחבי הארץ.

מטרות: לייצר שיח אחר, הכרה והיכרות בידע ההורי ובידע המקצועי, דיבור בגובה העיניים ויחסים של שותפות

קהל יעד: הקורס מיועד להורים ולאנשי מקצוע שמוכנים להתנסות במפגש אחר להיכרות הדדית ויצירת שפה משותפת

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

נושאי הלימוד: תפיסות ועמדות כלפי הורים וכלפי אנשי מקצוע, דעות קדומות וסטריאוטיפים, הקשבה פעילה, שותפויות, מודלים שונים

חובות: נוכחות מלאה, מילוי מטלות הקורס, השתתפות פעילה ותרגול בסימולציות.

מבנה התוכנית: 10 מפגשים, 3 ש"א, סה"כ 30 שעות

מיקום: ארצי

גמול השתלמות: הקורס יוגש לגמול השתלמות

קורס 3 - "ניהול טיפול להורים מיוחדים ואנשי מקצוע"

ריכוז אקדמי: תמר שי, מנהלת יחידת מידע, ייעוץ ומיצוי זכויות, קשר

רציונאל ניהול טיפול היא גישה ופרקטיקה לטיפול מערכתי ורב תחומי בילד עם המוגבלות, ניהול ותאום השירותים והמשאבים הנדרשים על ידי הילד ומשפחתו, תוך הבטחת קבלת טיפול אופטימאלי, בתוך הארגון ובין הארגון והשירותים המשלימים בקהילה. משפחה המגדלת ילד עם מוגבלות, חווה חוויה מורכבת וקשה בהתנהלותה מול המערכות הרלבנטיות. מכאן הצורך והאתגר לעודד אנשי מקצוע ללמידת הגישה וליישומה בשדה. הגישה שמה דגש על ראייה רחבה של צרכי הילד, תוך שאיפה לתיאום עמדות ובניית ערוצים לשיתופי פעולה בין אנשי הצוות השונים בתוך הארגון, ו/או בין אנשי מקצוע שונים, המייצגים מערכות שונות הקשורות כולן לאותו ילד עם מוגבלות ולמשפחתו.

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

מטרות: המטרה המרכזית של הקורס היא הטמעת חשיבות הראייה ההוליסטית של המשפחה ולצידה הבניית דרכי פעולה הנחוצות כדי לקיים מערך ליווי הוליסטי למשפחות המגדלות ילד עם פיגור, תוך ראיית המשפחה כלקוחה מרכזית, על מכלול צרכיה.

קהל יעד: הקורס מיועד להורים ולאנשי מקצוע שמעוניינים להכיר את הגישה של ניהול טיפול, שסקרנים ללמידה המשותפת של הורים ואנשי מקצוע

נושאי הלימוד: תיאום ובניית שותפויות, ראייה מערכתית, ההורה כהורה או כמנהל טיפול, גישת הכוחות

חובות: נוכחות מלאה, מילוי מטלות הקורס, השתתפות פעילה, פרקטיקום

מבנה 10 מפגשים, 6 ש"א, סה"כ 60 שעות

מיקום: ארצי

גמול השתלמות: הקורס יוגש לגמול השתלמות

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

נספח- רשימת המרצים והמנחים בארגון - תחומי מומחיות וניסיון

בוקי קמחי- הרצתה במסגרות הבאות: משרד החינוך, משרד התמ"ת, תב"ת, משרד החינוך, כנסים בינלאומיים של רופאי ילדים, חינוך, ומדע המדינה אוניברסיטאות: תל אביב, באר שבע, מכללת לוינסקי, מכללת סמינר הקיבוצים. ההרצאות ניתנו במסגרת כנסים, קורסים, סדנאות והרצאות חד פעמיות ועוד. סטודנטים, אנשי מקצוע, קובעי מדיניות והורים. ניסיון כללי: מרצה ומנחה בתחומי התוכן של משפחות להן ילדים עם צרכים מיוחדים, שוויון וקידום חברה דמוקרטית, תחומי ההתמחות נושאי מדיניות, העצמה של משפחות מיוחדות, שיתוף פעולה בין הורים ואנשי מקצוע, פיתוח מנהיגות ופיתוח קהילות, החברה האזרחית בישראל יחסי גומלין בין המגזרים.

תמי קרישפין- הרצתה במסגרות הבאות: לשכות רווחה ברשויות מקומיות, מתיאות של משרד החינוך יועצים במערכת החינוך, משרד הבריאות רופאי משפחה, אוניברסיטאות כדוגמת אוניברסיטת ת"א, מכללת הדסה. ההרצאות ניתנו במסגרת כנסים, קורסים, סדנאות והרצאות חד פעמיות, בפני סטודנטים, אנשי מקצוע, קובעי מדיניות והורים. ניסיון כללי: מרצה ומנחה בתחומי התוכן של משפחות להן ילדים עם צרכים מיוחדים, תחומי ההתמחות נושאי מדיניות, העצמה של משפחות מיוחדות, שיתוף פעולה בין הורים ואנשי מקצוע, מידע ומיצוי זכויות.

כרמית לוי-דוד – הרצתה בפני צוותי אגפי קליטה, חינוך ורווחה ברשויות מקומיות, צוותי חינוך בבתי ספר, לבעלי תפקידים ומנהלי תוכניות בארגונים חברתיים ולהורים. ניסיון כללי: מרצה ומנחה בתחומי התוכן של משפחות להן ילדים עם צרכים מיוחדים, הנגשה ומיצוי זכויות, הנחיית קבוצות ופיתוח מנהיגויות הורים בקהילה.

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
بيت العائلات الخاصة Connecting Special Families

סוג'ד סאלימאן – הרצתה בפני אנשי מקצוע במסגרות חינוכיות, אנשי מקצוע מתחום הרווחה, הורים. ההרצאות ניתנו במסגרת כנסים, קורסים, סדנאות והרצאות חד פעמיות ועוד. ניסיון כללי: מרצה ומנחה בתחום מיצוי זכויות, זכויות אזרח, מנהיגות הורים והתאמה תרבותית.

מאיה סגל – הרצתה בפני משרד הקליטה, מכללת דוד ילין, האוניברסיטה העברית, הנהלת בתי המשפט, כנסים מקצועיים גם לחברה החרדית, בתי ספר בעיר ועוד. ההרצאות ניתנו במסגרת כנסים, קורסים, סדנאות והרצאות חד פעמיות ועוד. ניסיון כללי: מרצה בתחומי התוכן של משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים, בדגש על מיהי המשפחה המיוחדת, הזכות לדעת ועבודה עם הורים.

תמר שי, עו"ד - הרצתה בכנסים מקצועיים וסדנאות של עמותות, מול ועדי ישובים ואנשי מקצוע מתחום החינוך. ניסיון כללי: מרצה ומנחה בתחומי התוכן של משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים, מיצוי זכויות, העצמה הורית ואיתור מידע. תחומי התמחות: החוקים והתקנות הנוגעים לחינוך ורווחה, הקמה וניהול עמותות, פיתוח מנהיגות הורים.

רע'דה מאסאלחה – הרצתה בפני מסגרות אקדמאיות כמו: מכללת בית ברל ומכללת אלקסמי, החברה למתנ"סים, בפני אנשי מקצוע מתחומי החינוך, המקצועות הפרה רפואיים והרווחה ובפני הורים. ההרצאות ניתנו במסגרת כנסים, קורסים, סדנאות והרצאות חד פעמיות ועוד. ניסיון כללי: מרצה בתחומי התוכן של משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים, הורות והורת מיוחדת, העצמת הורים, תקשורת בינאישית, עבודת צוות, העצמת הורים ונשים בחברה הערבית, קהילה ופתוח קהילתי, ניהול שותפויות, שותפות הורים ואנשי מקצוע.

הילה ניסים – הרצתה במסגרות מגוונות מתחום המגזר השלישי (מוטב יחדיו, שילובים, קשר), משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, משטרת ישראל, חברת חשמל, שירותי בריאות כללית, פדרציות יהודיות, ג'וינט ישראל.

ניסיון כללי: מרצה, מנחה ומפתחת מודלים לעבודה בתחום היעוץ הארגוני, תהליכי שינוי, עבודה בשותפויות, תכנון אסטרטגי, פתרון בעיות וקונפליקטים בארגון, שיפור שירות פנימי וחיצוני, פיתוח

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

צוות, פיתוח מנהלים- עפ"י מתודולוגיות ייחודיות. כמו כן עוסקת בתחום מנהיגות הורים, הדרכות הורים, ילדים בסיכון, ועוד.

הילה אוהיון - הרצתה במסגרות חינוך, רשויות מקומיות, משרדים ממשלתיים, והורים. ניסיון כללי: מרצה ומנחה בתחום הדרכות הורים לילדים עם צרכים מיוחדים, הנחיית קבוצות, הורות ומשפחה.

שרון מישקובסקי –הרצתה בפני אנשי מקצוע מתחומים שונים (רואה, חינוך, רווחה), ובפני הורים. ההרצאות ניתנו במסגרת כנסים, קורסים, סדנאות והרצאות חד פעמיות ועוד. ניסיון כללי: מרצה ומנחה בתחומי המשפחה המיוחדת, העצמת הורים, מנהיגות הורים, הזכות לדעת, אימון אישי והתמודדות משפחתית.

אנואר מנסור- הרצתה בפני צוותי חינוך ורווחה ברשויות מקומיות, צוותי חינוך בבתי ספר, לבעלי תפקידים ומנהלי תוכניות בארגונים חברתיים, להורים ולקבוצות של פעילים חברתיים למיניהם, ולקהל הרחב.

ניסיון כללי: מרצה ומנחה בתחומי תוכן שונים, ביניהם תחום המשפחות שיש להן ילדים עם צרכים מיוחדים, הנגשה ומיצוי זכויות, הנחיית קבוצות ופיתוח פרויקטים קהילתיים.

נאוה זוהר-סייסק – הרצתה במסגרות רבות בארץ ובעולם, ביניהם משרדי ממשלה, המרכז הישראלי לפסיכו טראומה, החברה למתנ"סים, ג'וינט אשלים, בתי חולים, עמותות ומגזר שלישי ורשויות מקומיות.

ניסיון כללי: בעלת ניסיון רב בתחום הליווי הרוחני, פיתוח סדנאות חוסן, פיתוח מודלים של הורה להורה, הנחיית קבוצות, ילדים בסיכון, הורות ומשפחה והגיל הרך.

יעל גרוס – הרצתה במסגרות אקדמאיות כמו סמינר לוינסקי והקריה האקדמית אונו, שלוחה החרדית והיחידה להשתלמויות באוניברסיטת בר אילן, המחלקה למינהל עסקים באוניברסיטה העברית, השתלמויות של המי"ל ושל להב, בי"ס לפרסום "הבצפר", רשויות מקומיות, כנסים מקצועיים.

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

ניסיון כללי: עיתונאית, מתמחה בנושאי תקשורת, תחום המוגבלות בתקשורת, העצמת הורים, משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים, דינמיקות הורים-מערכת חינוך, וקהילות הורים.

נעמי סגל – הרצתה והנחתה במחלקות אונקולוגיות בבתי חולים, קרן קובי מנדל.
ניסיון כללי – מנחת קבוצות, מתמחה בליווי רוחני בתחומי שכול וחולי.

טובה קרמר-אביחי – הרצתה בבתי אבות, בבית מדרש לליווי רוחני למובילי קהילה, ג'וינט אשלים, אשל, בתי חולים, מכון אבני ראשה, בית מדרש קולות.
ניסיון כללי: מרצה ומנחה בתחום הליווי הרוחני בתוכניות לקשישים, חולים ומשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים.

עובד חזן – מרצה במסגרות שונות – משרדי ממשלה, מכון יוספטל, המכון הישראלי לפסיכוטראומה, רשויות מקומיות, אוניברסיטת בר אילן, אוניברסיטה עברית, בית המדרש ללימודי יהדות, מכון סאמיט.
ניסיון כללי: מרצה ומנחה בתחום הפסיכוטראומה, מנהיגות הורים ופיתוח מנהיגות, פיתוח קהילתי, שיקום. ההרצאות ניתנו במסגרת כנסים, קורסים, סדנאות והרצאות חד פעמיות ועוד.

מיכל האס – מרצה בפני מסגרות שונות – משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, ארגונים, כנסים וימי עיון. ההרצאות ניתנו בפני הורים, אנשי מקצוע וקובעי מדיניות.
ניסיון כללי: מנחה ומרצה בתחום פיתוח קהילתי, מנהיגות הורים, העצמת הורים, שותפויות הורים אנשי מקצוע, פיתוח צוותים מקצועיים משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים, המעבר לבגרות של ילד מיוחד.

דנה קוטיק שזיפי – מרצה במסגרות אקדמיות שונות בתחום האימון, הורים, אנשי מקצוע מתחום החינוך, מכללות למורים, כנסים וימי עיון.
ניסיון כללי: מנחה ומרצה בתחום האימון והקאוצ'ינג, הנחיית קבוצות, הדרכת הורים בתחום ADHD, אימון משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים.

ארגון לשינוי חברתי הפועל עם ולמען המשפחות המיוחדות כדי לבנות חברה ישראלית פתוחה ושוויונית, המאפשרת לילדים ולמשפחות איכות חיים בזכות ובכבוד, מתוך מקום של מעורבות ועוצמה.

הבית של המשפחות המיוחדות (נ"ר)
Connecting Special Families بيت العائلات الخاصة

מירי וייס - מרצה בפני רשויות מקומיות, קבוצות מנהיגות הורים, עמותות ומשרדי ממשלה. ניסיון כללי: מרצה ומנחה בכירה לשיטת אלכסנדר, מפתחת תוכנית שמ"ש למשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים, הכשרות הורים לילדים מיוחדים ומנחת קבוצות שיתוף והעצמה.

ענת הודסמן – מרצה ומנחה במסגרת רשויות מקומיות (עפולה, חיפה), עמותות ומשרדי ממשלה. ההרצאות ניתנו במסגרת כנסים, קורסים, סדנאות והרצאות חד פעמיות ועוד. ניסיון כללי: מתמחה תכנון אסטרטגי, שיווק, אינטרנט ורשתות חברתיות, סדנאות וליווי הורים לילדים עם צרכים מיוחדים עם דגש על חזרה למעגל העבודה, העצמת הורים, אימון אישי ועסקי.

ענת זכאי - מרצה ומנחה במסגרות רבות: משרד הבטחון, בית חולים אסף הרופא, האגודה למלחמה בסרטן, נט"ל, העמותה לילדים בסיכון, מכללת הורים בעיריית ראש"צ. ניסיון כללי: מרצה ומנחה בתחומי התוכן של נכויות, בעיות התנהגות ומורכבות פסיכופאטולוגית בתוך משפחה, התמודדות פנים משפחתית עם טווח רחב של לקויות, ביניהן אוטיזם, ADHD והתנהגות מאתגרת, מחלות כרוניות ושכול. כמו כן מתמחה בנושא שותפויות הורים ואנשי מקצוע בארגון קשר.

